

הגדה של פסח

ביצה

זרוע

מרור

כרפס

חרוסת

חזרת

סדר הקערה

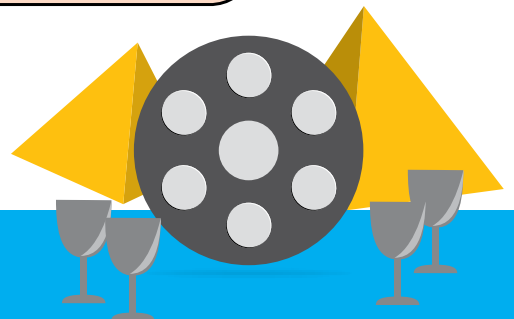

הגדה של פסח

בהוצאה לאור מיוחדת ע"י אתר:

הרב של האינטרנט - [/http://ravinternet.org](http://ravinternet.org)

הצטרפו לניוזלטר השבועי: ravinternet1@gmail.com

סימני הסדר:

קִדְּשׁ. וּרְחַץ. כַּרְפֵּס. יַחַץ. מַגִּיד. רְחֻצָּה. מוֹצִיא. מִצָּה.
מְרוּה. פּוּרְךָ. שֵׁלַחן עוֹרְךָ. צָפוּן. בְּרַךְ. הִלַּל. נִרְצָה:

קִדְּשׁ

מיד כשבא מביהכנ"ס מעמידים כוס שטופה לפני כל אחד מהסועדים, וממלאים יין או מיץ ענבים בכוסות. ומשתדלים שכל אחד ימלא את כוסו של חברו, וכך ישתה כל אחד יין שאחרים מזגו לכוסו כדרך בני מלכים. זוהי הכוס הראשונה מתוך ארבעת הכוסות שיש לשתות בליל פסח.

אומר בלחש: הַנְּנִי מוֹכֵן וּמְזוּמָן לְקַיִים מְצֻוֹת קִידוּשׁ וּמְצֻוֹת כּוֹס רְאִשׁוֹן שֶׁל אַרְבַּע כּוֹסוֹת, לְשֵׁם יְחֻד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנִיתִיהָ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי נוֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה: מגביה את הכוס עם היין בידיו ומקדש על היין.

נוסח הקידוש למקרה שבו מציינים את החג בשבת קודש [שישי בערב]

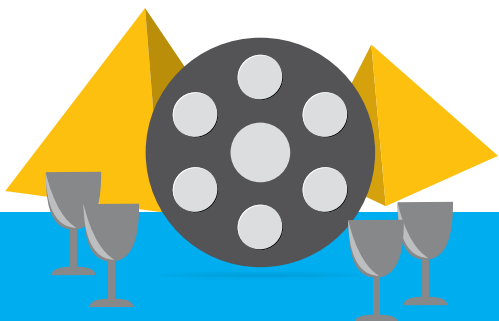
אומר בלחש: וַיְהִי עֶרְבֹב וַיְהִי בֹקֶה:

יוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַל
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

סְבָרֵי מְרַנֵּן:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הַגָּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוּמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו. וְתַתֵּן לָנוּ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וְזְמָנִים
לְשִׂשׁוֹן אֶת יוֹם הַשְּׁבֻת הַזֶּה וְאֶת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן חֲרוּתֵנוּ בְּאַהֲבָה מְקַרָּא קִדְּשׁ זִכְרֵךְ

לְיַצִּיאַת מְצָרִים. כִּי בָנוּ בְּחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, וְשָׁבַת וּמוֹעֲדֵי קִדְשָׁךְ בְּאַהֲבָה
וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הִנְחַלְתָּנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה אֲדֹנָי מְקַדֵּשׁ הַשָּׁבַת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בְּרוּךְ אַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזָמַן הַזֶּה:

כל אחד מסועדים עושה 'הסיבה': נשען על צד שמאל, מניח כרית על ידית הכסא ונשען עליה, אם אין לו ידית ואין על מה להישען, אפשר להישען אפילו על הסועד שמשמאלו, ושותים לפחות את רוב היין או מיץ הענבים שבכוס הקידוש. נשים פטורות מלהסב על צד שמאל.

וְרַחֵץ

נטילים ידיים את הידיים, אבל לא מברכים ברכת "על נטילת ידיים". ונוהגים שמביאים את הנטלה עם קערה לראש הסועדים במקום שבתו, דרך חירות.

כֶּרֶפֶס

לוקחים חתיכה קטנה של 'כרפס', (תפוח אדמה, סלרי, צנון או ירק אחר), טובלים אותה במי מלח ומברכים:

בְּרוּךְ אַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הָאֲדָמָה.

כל אחד מהסועדים אוכל חתיכה קטנה. כשמברכים 'בורא פרי האדמה' מתכוונים שהברכה תהיה גם על ה'מרור' שאותו נאכל בהמשך.

יַחַץ

ראש המשפחה שולף את המצב האמצעי מביין שלושת המצות שמונחות לפניו על השלחן, ושובר אותה לשני חלקים. את החלק הקטן יותר הוא מחזיר למקומו בין שתי המצות הנותרות, והחלק היותר גדול הוא ה'אפיקומן'. עוטפים את ה'אפיקומן' במגבת או בכיסו מיוחד לכך, ומצניעים אותו כדי לאכול אותו אחרי הסעודה.

מִגִּיד

אומרים את ההגדה של פסח, ומשתדלים שגם הילדים יבינו לפחות את הסיפור העיקרי.

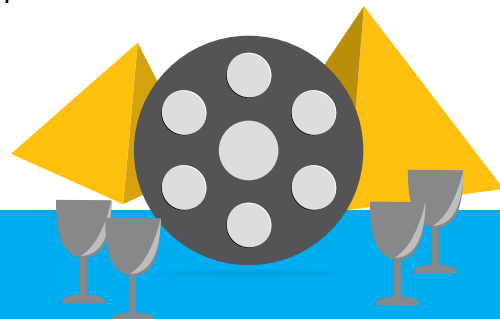
הַרְיֵנִי מוֹכֵן וּמְזוּמָן לְקִיָּם הַמְצוֹה לְסַפֵּר בְּיַצִּיאַת מְצָרִים, לְשֵׁם יְחֻד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשִׁכְנִיתִיה עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

וְיִהִי נוֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

הָא לַחֲמָא עֲנִיא דִּי אֲכָלוּ אַבְהָתָנָא בְּאַרְעָא דְמְצָרִים. כָּל דְכָפִין יִיתִי וְיִיכּוֹל.
כָּל דְצָרִיךְ יִיתִי וְיִפְסַח. הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל. הַשְׁתָּא
עֲבָדֵי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוּרִין:

מוזגים יין או מיץ ענבים לגביע שבו עשינו את הקידוש. כאמור, כל אחד מוזג יין לכוס חברו, כדי שכל אחד ישתה יין או מיץ ענבים שמזגו לו אחרים, וזהו דרך חירות.

הילדים המשתתפים בליל הסדר שואלים את הקושיות, ואם אין ילדים ישאל אחד מהמבוגרים, ואם אדם עורך ליל הסדר לבדו, ישאל את עצמו:

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה בלוי מצה!

שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות, הלילה הזה (בלוי) מרור!

שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים!

שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין, הלילה הזה בלנו מסבין!

כולם קוראים יחד, ומקיימים בכך מצווה חשובה של סיפור יציאת מצרים:

עבדים היינו לפרעה במצרים, ויוציאנו אדני אלהינו משם ביד חזקה ובזרע נטויה. ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו בלנו חכמים, בלנו נבונים, בלנו זקנים, בלנו יודעים את התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משבח:

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה, עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית:

אמר רבי אלעזר בן עזריה הרי אני כבן שבעים שנה ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות עד שדרשה בן זומא, שנאמר, למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך ימי הימים. כל ימי חייך הלילות. וחכמים אומרים ימי חייך העולם הזה. כל ימי חייך להביא לימות המשיח:

ברוך המקום, ברוך הוא, ברוך שנתן תורה לעמו ישראל, ברוך הוא. כנגד ארבעה בנים דברה תורה:

אחד חכם. ואחד רשע. ואחד תם. ואחד שאינו יודע לשאול:

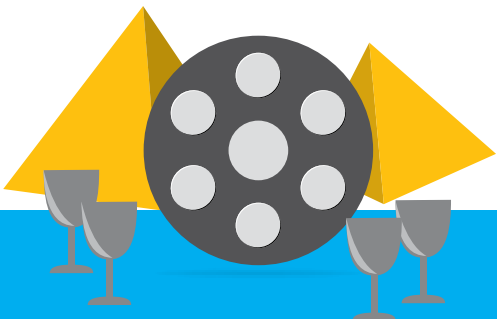
חכם מה הוא אומר. מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה אדני אלהינו אתכם. ואף אתה אמור לו כהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן:

רשע מה הוא אומר. מה העבודה הזאת לכם. לכם ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקה ואף אתה הקהה את שניו ואמור לו בעבור זה עשה אדני לי בצאתי ממצרים. לי ולא לו. אלו היה שם לא היה נגאל:

תם מה הוא אומר. מה זאת. ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו אדני ממצרים מבית עבדים:

ושאינו יודע לשאול את פתח לו. שנאמר, והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה אדני לי בצאתי ממצרים:

יכול מראש חדש? תלמוד לומר ביום ההוא! אי ביום ההוא יכול מבעוד יום? תלמוד לומר בעבור זה! בעבור זה

לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מנחים לפניך!

מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעבודתו. שנאמר, ויאמר יהושע אל כל העם כה אמר אדני אלהי ישראל, בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם ואבי נחור ונעבדו אלהים אחרים: ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק, ואתן ליצחק את יעקב ואת עשו, ואתן לעשו את הר שער לרשת אותו, ויעקב ובניו ירדו מצרים:

ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא, שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ לעשות. כמה שאמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים. שנאמר, ויאמר לאברהם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכוש גדול:

ראש המסובים מכסה את המצות. מגביהים את הכוס עם היין ואומרים:

והיא שעמדה לאבותינו ולנו. שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם:

מניחים בחזרה את הכוס, ומסירים את הכיסוי מהמצות כדי שיראו אותן או אפילו רק חלק מהן, וממשיכים לומר את ההגדה:

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו. שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולבן בקש לעקור את הכל. שנאמר: ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט, ויהי שם לגוי גדול **עצום ורב:**

עכשיו ההגדה מרחיבה ומבארת את הפסוק האחרון:

וירד מצרימה אנוס על פי הדבואה:

ויגר שם, מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים אלא לגור שם. שנאמר, ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען, ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן: **במתי מעט,** כמה שנאמר, בשבעים נפש ירדו אבותיך מצרימה ועתה שמך אדני אלהיך ככוכבי השמים לרוב: **ויהי שם לגוי,** מלמד שהיו ישראל מציינים שם:

גדול עצום, כמה שנאמר, ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם:

ורב, כמה שנאמר, רבבה כצמח השדה נתתיך ותרבי ותגדלי ותבאי בעדי עדיים שדים נכנו ושערך צמח ואת ערם וערתי: ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמין ואמר לך בדמין חיי ואמר לך בדמין חיי:

הפסוק הבא אחרי הפסוק 'ארמי עובד אבי':

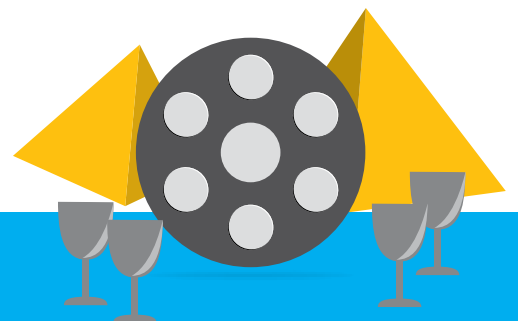
וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה:

וירעו אתנו המצרים, כמה שנאמר, הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שונאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ:

ויענונו, כמה שנאמר, וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בסבלותם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס:

ויתנו עלינו עבודה קשה, כמה שנאמר, ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך:

פסוק נוסף שבא אחרי שני הקודמים:

וּנְצַעַק אֶל אֱדֹנָי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע אֲדֹנָי אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עֲנִינוּ וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצָנוּ:
וּנְצַעַק אֶל אֱדֹנָי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדָה וַיִּזְעַקוּ,
וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבָדָה:

וַיִּשְׁמַע אֲדֹנָי אֶת קִלְנוּ, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב:
וַיִּרְא אֶת עֲנִינוּ, זֹה פְרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים:
וְאֶת עֲמַלְנוּ, אֵלוּ הַבְּנִיִּים. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, כָּל הַבֶּן הַיְלֹד הַיְאֵרָה תִשְׁלִיכוּהוּ וְכָל הַבַּת תַּחֲיוּן:
וְאֶת לַחֲצָנוּ, זֹה הַדַּחֲק. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וְגַם רְאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לוֹחֲצִים אוֹתָם:
הַפְסוּק הַבֵּא:

וַיּוֹצֵאֵנוּ אֲדֹנָי מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה וּבְמִרְאָ גְדוֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמוֹפְתִים:

וַיּוֹצֵאֵנוּ אֲדֹנָי מִמִּצְרַיִם, לֹא עַל יְדֵי מִלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שִׁרְף וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. אֲלֹא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ. שֶׁנֶּאֱמָר,
וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֹּה וְהַכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי אֲדֹנָי:
- וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֹּה, אֲנִי וְלֹא מִלְאָךְ וְהַכִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שִׁרְף. וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֲשֶׂה
שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשְׁלִיחַ. אֲנִי אֲדֹנָי, אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

בְּיַד חֲזָקָה, זֹה הַדְּבָרָה כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, הִנֵּה יָד אֲדֹנָי הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמוּרִים בַּגְּמָלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר כְּבֹד
מְאֹד:

וּבְזֵרַע נְטוּיָה, זֹה הַחֶרֶב. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וַחֲרַבּוּ שְׁלוֹפָה בְּיַד נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם:

וּבְמִרְאָ גְדוֹל, זֹה גְלוּי שְׁכִינָה. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, אוֹ הַנֶּסֶה אֱלֹהִים לְבֵא לְקַחַת לוֹ גוֹי מִקְרֵב גוֹי בְּמִסּוֹת בְּאִתּוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה
וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְכֶם אֲדֹנָי אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:

וּבְאִתּוֹת, זֶה הַמַּטָּה. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וְאֵת הַמַּטָּה הַזֹּה תִקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֶת הָאִתּוֹת:

וּבְמוֹפְתִים זֶה הַדָּם. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמָר, וַנִּתְתִּי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

כְּשֹׁאֲמֵרִים "דָּם וְאֵשׁ וְתַמְרוֹת עֵשֶׂן", שׁוֹפְכִים מֵהַכּוֹס מֵעַט יוּן:

דָּם, וְאֵשׁ, וְתַמְרוֹת עֵשֶׂן:

הַסֵּבֵר נוֹסֵף לַפְסוּק שְׁבִיאָרְנוּ מִקּוֹדֵם:

דָּבָר אַחֵר, בְּיַד חֲזָקָה שְׁתִּיִּים. וּבְזֵרַע נְטוּיָה שְׁתִּיִּים. וּבְמִרְאָ גְדוֹל שְׁתִּיִּים. וּבְאִתּוֹת שְׁתִּיִּים. וּבְמוֹפְתִים שְׁתִּיִּים. אֵלוּ עֲשׂוּר מִכּוֹת
שֶׁהֵבִיא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְאֵלוּ הֵן:

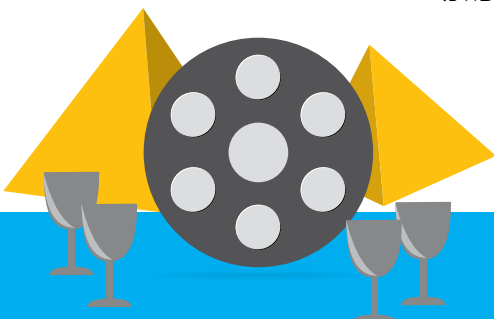
עַל כָּל מִכָּה שֹׁאֲמֵרִים, שׁוֹפְכִים מֵעַט יוּן מֵהַכּוֹס

דָּם. צְפָרְדַּע. כְּנִיָּם. עָרוֹב. דָּבָר. שְׁחִין. בָּרָד. אֲרָבָה. חֲשָׁן. מַכַּת בְּכוֹרוֹת:

גַּם כְּשֹׁאֲמֵרִים דַּצ"ךְ עַד"ש בַּבַּח"ב שׁוֹפְכִים שְׁלוֹשׁ פַּעֲמִים מֵעַט יוּן מֵהַכּוֹס.

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בְּהֵם סְמָנִים: דַּצ"ךְ עַד"ש בַּח"ב:

רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי אוֹמֵר, מִנֵּין אֶתְּהָ אוֹמֵר שֶׁלְקוּ הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם עֲשׂוּר מִכּוֹת וְעַל הֵיָם לְקוּ חֲמֻשִׁים מִכּוֹת.
בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר, וַיֵּאֱמְרוּ הַחֲרָטְמִים אֶל פְּרַעֲוֹה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הִיא. וְעַל הֵיָם מָה הוּא אוֹמֵר, וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֲדֹנָי בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת אֲדֹנָי וַיֵּאֱמִינוּ בִּיהוָה וּבְמִשְׁהָ עַבְדּוֹ. כִּמָּה לְקוּ בְּאֲצַבֵּעַ
עֲשׂוּר מִכּוֹת. אֲמֹר מַעֲתָה, בְּמִצְרַיִם לְקוּ עֲשׂוּר מִכּוֹת וְעַל הֵיָם לְקוּ חֲמֻשִׁים מִכּוֹת:

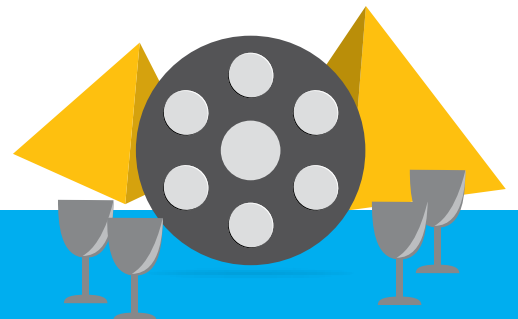
רבי אליעזר אומר, מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות. שנאמר: 'שלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. עברה אחת. וזעם שפתיים. וצרה שלש. משלחת מלאכי רעים ארבע. אמור מעתה, במצרים לקו ארבעים מכות ועל הים לקו מאתיים מכות.'

רבי עקיבא אומר, מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות. שנאמר: 'שלח בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. חרון אפו אחת. עברה שפתיים. וזעם שלש. וצרה ארבע. משלחת מלאכי רעים חמש. אמור מעתה במצרים לקו חמשים מכות ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות.'

כמה מעלות טובות למקום עלינו:

- אלו הוציאנו ממצרים, ולא עשה בהם שפטים דינו:
- אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם דינו:
- אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם דינו:
- אלו הרג את בכוריהם, ולא נתן לנו את ממונם דינו:
- אלו נתן לנו את ממונם, ולא קרע לנו את הים דינו:
- אלו קרע לנו את הים, ולא העבירנו בתוכו בחרבה דינו:
- אלו העבירנו בתוכו בחרבה, ולא שקע צרינו בתוכו דינו:
- אלו שקע צרינו בתוכו, ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה דינו:
- אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, ולא האכילנו את המן דינו:
- אלו האכילנו את המן, ולא נתן לנו את השבת דינו:
- אלו נתן לנו את השבת, ולא קרבנו לפני הר סיני דינו:
- אלו קרבנו לפני הר סיני, ולא נתן לנו את התורה דינו:
- אלו נתן לנו את התורה, ולא הכניסנו לארץ ישראל דינו:
- אלו הכניסנו לארץ ישראל, ולא בנה לנו את בית הבחירה דינו:

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו. שהוציאנו ממצרים. ועשה בהם שפטים. ועשה באלהיהם. והרג את בכוריהם. ונתן לנו את ממונם. וקרע לנו את הים. והעבירנו בתוכו בחרבה. ושקע צרינו בתוכו. וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. והאכילנו את המן. ונתן לנו את השבת. וקרבנו לפני הר סיני. ונתן לנו את התורה. והכניסנו לארץ ישראל. ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עונותינו:

מי שאינו מספיק לומר את כל ההגדה, או שמחסיר ממנה חלקים, כמו אשה המטפלת בתינוק, או ילדים שאין להם סבלנות לאמירת הטקסט המלא, יקפידו לומר לפחות "פסח מצה ומרור".

רבו גמליאל היה אומר, כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא ידי חובתו, ואלו הן:

פסח. מצה. ומרור.

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים על שום מה. על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים. שנאמר, ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו: ראש המשפחה אוחד המצה בידו ומראה אותה לסועדים:

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה. על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאלם. שנאמר, ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם: אוחד המרור בידו ומראה אותו למסובין:

מרור זה שאנו אוכלים על שום מה. על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים. שנאמר, וימררו את חיייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך:

בכל דור ודור חיב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים. שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה אדני לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמם. שנאמר, ואתנו הוציא משם למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו: מכסים את המצות, וכל אחד מהסועדים מרים מעט את כוסו ומחזיק אותה:

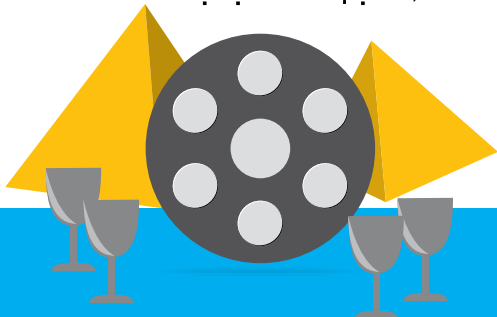
לפיכך אנחנו חובים להודות להלל לשבח לפאר לרום להדר לברך לעלה ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו. הוציאנו מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, ומאבל ליום טוב, ומאפלה לאור גדול, ומשעבוד לגאולה, ונאמר לפניו שירה חדשה הללויה:

מניחים את הכוס ושוב מסירים את הכיסוי של המצות:

הללויה הללו עבדי אדני הללו את שם אדני. יהי שם אדני מבכר מעתה ועד עולם. ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם אדני. רם על כל גוים אדני על השמים כבודו מי פיהו אלהינו המגביה לשבת. המשפילי לראות בשמים ובארץ. מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביון. להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו. מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה.

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז. היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו. הים ראה וינס הירדן יסב לאחור. ההרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן. מה לך הים כי תנוס הירדן תסב לאחור. ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני צאן. מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב. ההפכי הצור אגם מים חלמיש למעינו מים.

ברוך אתה אדני אלהינו מלך העולם, אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים, והגיענו הלילה הזה לאכל בו מצה ומרור. כן אדני אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראת לשלום, שמחים בבנין עירך, וששים בעבודתך, ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים (במוצ"ש אומרים: מן הפסחים ומן הזבחים) אשר יגיע

דָּמָם עַל קִיר מִזְבֵּחַךְ לְרָצוֹן וְנוֹדָה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלַּתְנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ:
בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

שתיית הכוס השניה

אחרי ששתינו את הכוס הראשונה בסיום הקידוש, שותים כעת את הכוס השניה.

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס שני של ארבע כוסות. לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונגעלם בשם כל ישראל: ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

יש להסב ולהישען על צד שמאל כששותים את היין את מיץ הענבים כמו בשתיית הכוס הראשונה. צריך להשתדל לשתות את רוב היין שבכוס. נשים פטורות מלהסב.

רחצה

נוטלים את הידיים לקראת הסעודה, ומברכים 'על נטילת ידיים'

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

מוציא מצה

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מצה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונגעלם בשם כל ישראל: ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

מרימים את שלושת המצות, שתיים שלמות והאמצעית שבורה, ומברכים:

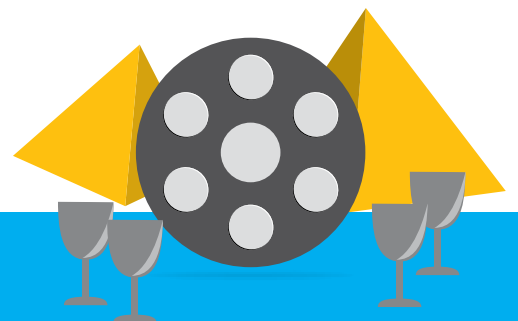
בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה:

יש להסב ולהישען על צד שמאל כששותים את היין את מיץ הענבים כמו בשתיית הכוס הראשונה. צריך להשתדל לשתות את רוב היין שבכוס. נשים פטורות מלהסב.

יש להקפיד שכל אחד מהסועדים [למעט ילדים קטנים או חולים וקשישים], יאכל לפחות 'כזית' מצה [בערך שליש של מצה מרובעת].

ראוי שראש המסובים יחלק לכל אחד מהסועדים חתיכה קטנה מהמצה העליונה וחתיכה קטנה מהמצה האמצעית, והסועדים יוסיפו על החתיכות הקטנות עוד מצה כדי שתהיה להם ביחד כמות של 'כזית'.

מְרוֹר

הַנְּגִי מוֹכֵן וּמִזְמֹן לְקִים מִצּוֹת אֲכִילַת מְרוֹר לְשֵׁם יְחֻד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיה בְּדַחִילוֹ וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וְיִהִי נוֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה:

לוקחים כזית מרור (קרוב ל-30 גרם) וטובלים בחרוסת.

מומלץ להשתמש למרור בעלי חסה, ואפילו מי שמנהג אבותיו להשתמש בסוגים אחרים של מרור, כדאי שייתן לסועדים גם חסה, כדי שיוכלו לאכול לפחות 'כזית', דבר שקשה מאוד לעשות כשאוכלים מיני מרור אחרים כמו חזרת וכדו'.

בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מְרוֹר:

אוכלים את המרור בלי להסב על צד שמאל

כּוֹרֵךְ

אחרי שאכלנו מצה, ואכלנו מרור, אנחנו אוכלים פעם נוספת מצה ומרור יחדיו:

לוקחים כזית מהמצה השלישית שנשארה שלמה עד עכשיו, ויחד איתה כזית מרור, ועוטפים את המרור במצה מלמעלה ומלמטה, כמו סנדוויץ.

אומרים כך:

**זָכֹר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל. בְּזִמְנוֹ שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם הָיָה כּוֹרֵךְ פֶּסַח
מִצָּה וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד לְקִים מֵה שְׁנֵאָמַר עַל מִצּוֹת וּמְרוֹרִים יֹאכְלֵהוּ:**

אוכלים את הסנדוויץ של המצה והמרור ב'הסיבה', כלומר נשענים על צד שמאל עד שמסיימים לאכול את הכריך.

שִׁלְחַן עוֹרֵךְ

אוכלים את סעודת החג, מצות, דגים, מרק ובשר, כל אחד כרצונו, לכבוד שמחת החג (והשבת).

צָפֹן

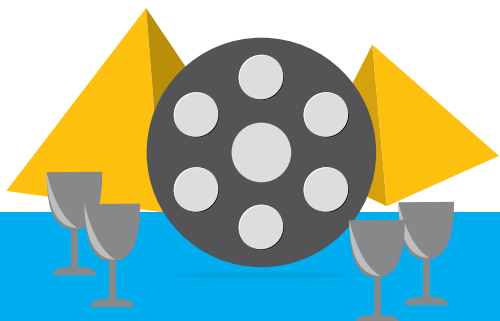
הַנְּגִי מוֹכֵן וּמִזְמֹן לְקִים מִצּוֹת אֲכִילַת אֶפִיקוֹמֵן לְשֵׁם יְחֻד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיה בְּדַחִילוֹ וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וְיִהִי נוֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה:

מוציאים את ה'אפיקומן' שהצנענו לפני אמירת ההגדה, נשענים על צד שמאל ואוכלים שתי חתיכות בגודל של 'כזית', או לפחות 'כזית' אחד למי שקשה לו לאכול.

בְּרִיךְ

מוזגים יין או מיץ ענבים לגביעים של כל המסובים סביב השולחן, כל אחד מוזג לחברו כמו בכוסות הקודמות.

הַנְּגִי מוֹכֵן וּמִזְמֹן לְקִים מִצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל בְּרַכַּת הַמִּזֹּן, שְׁנֵאָמַר וְאֲכַלְתָּ וְשִׁבְעַתָּ וּבְרַכַּת אֶת אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ לְשֵׁם יְחֻד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיה בְּדַחִילוֹ וְרַחֲמֵינוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: וְיִהִי נוֹעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה:

הרחמן הוא ימלך עלינו לעולם ועד: הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ: הרחמן הוא ישתבח לדור דורים. ויתפאר בנו לעד ולנצח נצחים. ויתהדר בנו לעד ולעולמי עולמים: הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד: הרחמן הוא ישבר עלנו מעל צנארנו והוא יוליכנו קוממיות לארצנו: הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו: הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות: הרחמן הוא יברך את (אבי מורי) בעל הבית הזה, ואת (אמי מורת) בעלת הבית הזה, (אותי ואת אשתי ואת זרעי) אותם ואת ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם. אותנו ואת כל אשר לנו. כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל כן יברך אותנו כלנו יחד בברכה שלמה. ונאמר אמן:

במרום ילמדו עליהם ועלינו זכות שתהא למשמרת שלום. ונשא ברכה מאת אדני וצדקה מאלהי ישענו. ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם:

בשבת מוסיפים: הרחמן הוא ינחילנו ליום שפלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:

הרחמן הוא ינחילנו ליום שפלו טוב. ליום שפלו ארוך, יום שצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה ויהי חלקנו עמהם: הרחמן הוא יצננו לימות המשיח ולחיי העולם הבא: מגדול ישועות מלכו ועשה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: עשה שלום במרומי הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יראו את אדני קדושי כי אין מחסור ליראי: כפירים רשו ורעבו ודורשי אדני לא יחסרו כל טוב: הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: ברוך הגבר אשר יבטח ביהוה והיה אדני מבטחו: נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם: אדני עז לעמו יתן אדני יברך את עמו בשלום:

שותים את הכוס השלישית:

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס שלישי מארבע כוסות. לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל: ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

ברוך אתה אדני אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

נשענים על צד שמאל ושותים את היין שבכוס.

מעמידים כוס במרכז השולחן, ומוזגים לתוכה יין או מיץ ענבים, וזוהי כוסו של אליהו הנביא זכור לטוב.

פותחים את הדלת ואומרים:

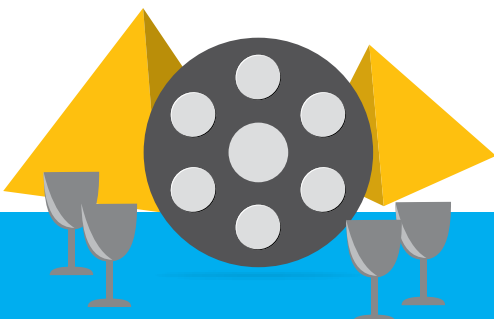
שפוך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו:

כי אכל את יעקב ואת נהו השמו: שפך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם: תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי אדני:

הלל

מוזגים יין או מיץ ענבים לכוסו של כל אחד מהמסובים, וגם הפעם כל אחד מוזג לחברו.

לא לנו אדני לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם. ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה. עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה להם ולא ידברו עיניהם להם ולא יראו. אַזְנֵיהֶם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף לָהֶם וְלֹא יִרְחֹוּ. יְדִיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁוּ רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְיוּ בָּרוּם. כְּמוֹתֵם יְהִי עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בָּטַח בָּהֶם. יִשְׂרָאֵל בָּטַח בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגָּגָם הוּא. בֵּית אֶהְרֹן בָּטַחוּ בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגָּגָם הוּא. יִרְאֵי אֲדֹנָי בָּטַחוּ בִּיהוָה עֲזָרָם וּמִגָּגָם הוּא. אֲדֹנָי זָכְרֵנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת בֵּית

ישראל יברך את בית אהרן. יברך יראי אדני הקטנים עם הגדלים. יסוף אדני עליכם ועל בניכם. ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ. השמים שמים ליהוה והארץ נתן לבני אדם. לא המתים יהללו יה ולא כל ירדי דומה. ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללו יה.

אהבתי כי ישמע אדני את קולי תחנוני. כי הטא אָזְנוּ לי ובימי אקרא. אפפוני חבלי מות ומצרי שאלו מצאוני צרה ויגון אמצא. ובשם אדני אקרא אנה אדני מלטה נפשי חנון אדני וצדיק ואלהינו מרחם. שמר פתאים אדני דלותי ולי יהושיע. שובי נפשי למנוחכי כי אדני גמל עליכי. כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה את רגלי מדחי. אתהלך לפני אדני בארצות החיים. האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד. אני אמרתי בחפזי כל האדם כזב. מה אשיב ליהוה כל תגמולוהי עלי. כוס ישועות אשא ובשם אדני אקרא. נדרי ליהוה אשלם נגדה נא לכל עמו. יקר בעיני אדני המותה לחסידיו. אנה אדני כי אני עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי. לך אצבח זבח תודה ובשם אדני אקרא. נדרי ליהוה אשלם נגדה נא לכל עמו. יחצרות בית אדני בתוככי ירושלם הללו יה.

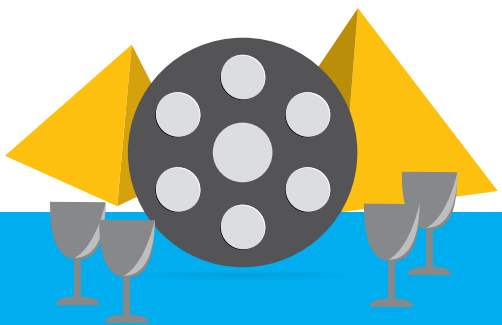
הללו את אדני כל גוים שבחוהו כל האמים. כי גבר עלינו חסדו ואמת אדני לעולם הללו יה.

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו. יאמר נא ישראל כי לעולם חסדו. יאמרו נא בית אהרן כי לעולם חסדו. יאמרו נא יראי אדני כי לעולם חסדו. מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה. אדני לי לא אירא מה יעשה לי אדם. אדני לי בעזרי ואני אראה בשנאי. טוב לחסות ביהוה מבטח באדם. טוב לחסות ביהוה מבטח בנדיבים. כל גוים סבבוני בשם אדני כי אמילם. סבבוני גם סבבוני בשם אדני כי אמילם. סבבוני כדבורים דעכו פאש קוצים בשם אדני כי אמילם. דחה דחיתני לנפל ויהוה עזרני. עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה. קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין אדני עשה חיל. ימין אדני רוממה ימין אדני עשה חיל. לא אמות כי אחיה ואספר מעשי יה. יסר יסרני יה ולמות לא נתנני. פתחו לי שערי צדק אבא בם אוֹדָה יה. זה השער ליהוה צדיקים יבאו בו. אוֹדָךְ כי עניתני ותהי לי לישועה. אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה. מאת אדני היתה זאת היא נפלאות בעינינו. זה היום עשה אדני נגילה ונשמחה בו. אנה אדני הושיעה נא אנה אדני הצליחה נא. ברוך הבא בשם אדני ברכנוכם מבית אדני. אל אדני ויאר לנו אסרו חג בעבתים עד קרנות המזבח. אלי אתה ואודך אלהי ארוממך הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו.

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו. הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו. הודו לאדני האדנים כי לעולם חסדו. לעשה נפלאות גדלות לבדו כי לעולם חסדו. לעשה השמים בתבונה כי לעולם חסדו. לרקע הארץ על המים כי לעולם חסדו. לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו. את השמש לממשלת ביום כי לעולם חסדו. את הירח וכוכבים לממשלות בלילה כי לעולם חסדו. למכה מצרים בבכוריהם כי לעולם חסדו. ויוצא ישראל מתוכם כי לעולם חסדו. ביד חזקה ובזרוע נטויה כי לעולם חסדו. לגרו ים סוף לגזרים כי לעולם חסדו. והעביר ישראל בתוכו כי לעולם חסדו. ונער פרעה וחילו בים סוף כי לעולם חסדו. למוליך עמו במדבר כי לעולם חסדו. למכה מלכים גדלים כי לעולם חסדו. ויהרג מלכים אדירים כי לעולם חסדו. לסיחון מלך האמורי כי לעולם חסדו. ולעוג מלך הבשן כי לעולם חסדו. ונתן ארצם לנחלה כי לעולם חסדו. נחלה לישראל עבדו כי לעולם חסדו. שבשפלונו זכר לנו כי לעולם חסדו. ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו. נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. הודו לאל השמים כי לעולם חסדו.

נשמת כל חי תברך את שמה אדני אלהינו, ורוח כל בשר תפאר ותרום וזכרה מלכנו, תמיד. מן העולם ועד העולם אתה אל, ומבלעדך אין לנו מלך גואל ומושיע, פודה ומציל ומפרנס ועונה ומרחם בכל עת צרה וצוקה. אין לנו מלך עוזר וסומך אלא אתה. אלהי הראשונים והאחרונים, אלה כל בריות, אדון כל תולדות, המהלל ברב התשבחות, המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים, ואדני ער הנה לא ינום ולא ישן המעורר ישנים והמקיץ נרדמים, והמשיח אלמים והמתיר אסורים והסומך נפלים והזוקף כפופים והמפענח געלמים. ולך לבדך אנחנו מודים.

ואלו פיני מלא שירה כים, ולשוננו רנה כהמון גליו, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, ועינינו מאירות כשמש וכירח, וידינו פרושות כנשרי שמים, ורגלינו קלות כאילות אין אנחנו מספיקים להודות לך, אדני אלהינו ואלהי אבותינו, ולברך את שמך מלכנו על אחת מאלף, אלף אלפים אלפים ורבי רבבות פעמים, הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו. מלפנים ממצרים גאלתנו, אדני אלהינו, ומבית עבדים פדיתנו, ברעב זנתנו ובשבע כלכלתנו, מחרב הצלתנו ומדבר מלטתנו, ומחלים רעים ורבים ונאמנים דליתנו.

עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך אדני אלהינו ואל תטשנו, אדני אלהינו, לנצח. על כן אברים שפלטת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפינו ולשון אשר שמת בפינו הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וישוררו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלפני תמיד. כי כל פה לך יודה, וכל לשון לך תשבוע, וכל עין לך תצפה וכל ברך לך תכרע, וכל קומה לפניך תשתחוה, וכל הלבבות ייראוה, וכל קרב וכליות יזמרו לשמך, כדבר שכתוב, כל עצמתי תאמרנה: אדני, מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואביו מגזלו. שועת עניים אתה תשמע, צעקת הדל תקשיב ותושיע. מי ידמה לך ומי ישוה לך ומי יעריך לך האל הגדול, הגבור והנורא, אל עליון, קנה שמים וארץ. נהללך ונשבחך ונפארך ונברך את שם קדשך כאמוה: לדוד, ברכי נפשי את אדני וכל קרבי את שם קדשו.

האל בתעצמות עזו, הגדול בכבוד שמך, הגבור לנצח והנורא בנוראותיך, המלך היושב על כסא רם ונשא.

שוכן עד מרום וקדוש שמו, וכתוב: רננו צדיקים ביהוה, לישרים נאנה תהלה. בפי ישרים תתרוםם ובשפתי צדיקים תתברך ובלשון חסידים תתקדש ובקרב קדושים תתהלל.

ובמקהלות רבבות עמך בית ישאל ברנה יתפאר שמך מלפניו, בכל דור ודור, שכן חובת כל היצורים לפניך אדני אלהינו ואלהי אבותינו, להודות להלל לשבח, לפאר לרומם להדר ולנצח, לברך, לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך.

ובכו, ישתבח שמך לעד מלפני האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ. כי לך נאה אדני אלהינו ואלהי אבותינו. שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות. ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש, ומעולם ועד עולם אתה אל.

יהללוך אדני אלהינו על כל מעשיך, וחסדיך צדיקים עושי רצונך, וכל עמך בית ישאל, ברנה יודו ויברכו וישבחו ויפארו וישוררו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלפני תמיד. כי לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר, כי מעולם ועד עולם אתה אל. ברוך אתה אדני מלך מהלל בתשבחות:

שתיית הכוס הרביעית

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס רביעי של ארבע כוסות. לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו על ידי ההוא טמיר ונגעלם בשם כל ישראל: ויהי נועם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

ברוך אתה אדני אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

נשענים על צד שמאל ושותים את רוב היין שבכוס.

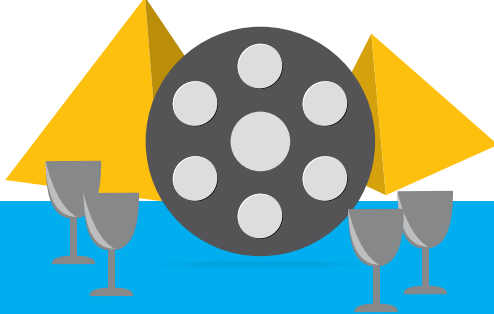
כשמסיימים לשתות את היין או את מיץ הענבים מברכים 'ברכה אחרונה':

ברוך אתה אדני אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחת לת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה. רחם נא אדני אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחקך ועל היכלך. ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בבנינה ונאכל מפריה ונשבוע מטובה ונברך עליה בקדשה ובטהרה. (בשבת מוסיפים: ורצה והחליצנו ביום השבת הזה) ושמחנו ביום חג המצות הזה. כי אתה אדני טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן: ברוך אתה אדני על הארץ ועל פרי גפנה:

נרצה

אנחנו סיימנו לקיים את כל מצוות הלילה, אכלנו מצה, מרוה, שתינו ארבע כוסות, סיפרנו את סיפור יציאת מצרים, ואחרי שקיימנו את כל המצוות כהלכתן, בוודאי הכל נרצה לפני הקדוש ברוך הוא.

נוהגים לומר את הפיוטים הללו אחרי שמסיימים את ליל הסדר:

חסל סדור פסח פהלכתו. ככל משפטו וחקתו. כאשר זכינו לסדר אותו. כן נזכה לעשותו. זך שוכן מעונה. קומם קהל עדת מי מנה. בקרוב נהל נטעי כנה. פדוים לציון ברנה:

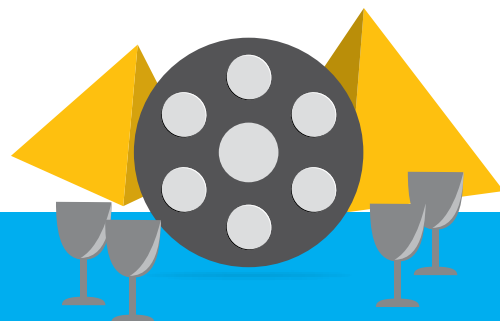
לשנה הבאה בירושלים, לשנה הבאה בירושלים, לשנה הבאה בירושלים.

ובכן ויהי בחצי הלילה:

אז רוב נסים הפלאת בלילה. בראש אשמורת זה הלילה. גר צדק נצחתו כנחלק לו לילה. ויהי בחצי הלילה: דנת מלך גרר בחלום הלילה. הפחדת ארמי באמש לילה. וישר ישראל לאל ויוכל לו לילה. ויהי בחצי הלילה: זרע בכורי פתרוס מחצת בחצי הלילה. חילם לא מצאו בקומם בלילה. טיסת נגיד חרושת סלית בכוכבי לילה. ויהי בחצי הלילה: יעץ מחרף לנופף אווי הובשת פגריו בלילה. כרע כל ומצבו באישון לילה. לאיש חמודות נגלה רז חזות לילה. ויהי בחצי הלילה: משתכר בכלי קדש נהרג בו בלילה. נושע מבור אריות פותר בעתותי לילה. שנאה נטר אגגי וכתב ספרים בלילה. ויהי בחצי הלילה: עוררת נצחך עליו בנדד שנת לילה. פורה תדרוך לשומר מה מלילה. צרח בשומר ושח אתא בקר וגם לילה. ויהי בחצי הלילה: קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה. רם הודע כי לך היום אף לך הלילה. שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה. תאיר כאור יום חשכת לילה. ויהי בחצי הלילה:

ובכן ואמרתם זבח פסח:

אומץ גבורותיך הפלאת בפסח. בראש כל מועדות נשאת פסח. גלית לאזרחי חצות ליל פסח. ואמרתם זבח פסח: דלתיו דפקת כחום היום בפסח. הסעיד נוצצים עגות מצות בפסח. ואל הבקר רץ זכר לשור ערך פסח. ואמרתם זבח פסח: זועמו סדומים ולהטו באש בפסח. חלץ לוט מהם ומצות אפה בקץ פסח. טאטאת אדמת מוף ונוף בעברך בפסח. ואמרתם זבח פסח: יה ראש כל און מחצת בליל שמור פסח. כביר על בן בכור פסחת בדם פסח. לבלתי תת משחית לבא בפתיחי בפסח. ואמרתם זבח פסח: מסגרת סגרה בעתותי פסח. נשמדה מדן בצליל שעורי עומר פסח. שורפו משמני פול ולוד ביקד יקוד פסח. ואמרתם זבח פסח: עוד היום בנוב לעמוד עד געה עונת פסח. פס יד כתבה לקעקע צול בפסח. צפה הצפית ערוך השלחן בפסח. ואמרתם זבח פסח: קהל כנסה הדסה צום לשלש בפסח. ראש מבית רשע מחצת בעץ חמשים בפסח. שתי אלה רגע תביא לעוצית בפסח. תעוז ידך ותרום ימינך כליל התקדש חג פסח. ואמרתם זבח פסח:

כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:

אֲדִיר בְּמִלּוּכָה. בַּחֹר פְּהֻלָּה. גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
דָּגוּל בְּמִלּוּכָה. הַדּוֹר פְּהֻלָּה. וְתִיקִיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
זַפְּאִי בְּמִלּוּכָה. חֶסֶד פְּהֻלָּה. טַפְסָרְיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
יַחֲדִיד בְּמִלּוּכָה. כַּבִּיר הַמְּמַלְכָה. לְמוֹדָיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
מְלַךְ בְּמִלּוּכָה. נוֹרָא פְּהֻלָּה. סְבִיבֵיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
פּוֹדֵה פְּהֻלָּה. צַדִּיקִיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
קְדוֹשׁ בְּמִלּוּכָה. רְחוּם פְּהֻלָּה. שְׁנֵאֲנָיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:
תַּקִּיף בְּמִלּוּכָה. תּוֹמֵךְ פְּהֻלָּה. תְּמִימֵיו יֹאמְרוּ לוֹ: לֵךְ וּלְךָ לֵךְ כִּי לֵךְ לֵךְ אַף לֵךְ לֵךְ אֲדִנִי הַמְּמַלְכָה. כִּי לֹא נֶאֱמָה. כִּי לֹא יֵאָמָר:

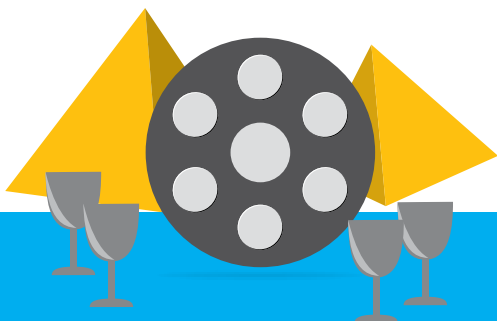
אֲדִיר הוּא יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה אֵל בָּנָה. בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:
בַּחֹר הוּא. גְּדוּל הוּא. דָּגוּל הוּא. יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה אֵל בָּנָה. בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:
הַדּוֹר הוּא. וְתִיק הוּא. זַפְּאִי הוּא. חֶסֶד הוּא. יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה אֵל בָּנָה. בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:
טְהוֹר הוּא. יַחֲדִיד הוּא. כַּבִּיר הוּא. לְמוֹד הוּא. מְלַךְ הוּא. נוֹרָא הוּא. סְגִיב הוּא. עֲזוּז הוּא. פּוֹדֵה הוּא. צַדִּיק הוּא. יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה אֵל בָּנָה. בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:
קְדוֹשׁ הוּא. רְחוּם הוּא. שְׁדִי הוּא. תַּקִּיף הוּא. יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בָּנָה אֵל בָּנָה. בָּנָה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

אָחַד מִי יוֹדֵעַ. אָחַד אֲנִי יוֹדֵעַ. אָחַד אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׂמִים וּבְאֶרֶץ:

שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם לֹחוֹת הַבְּרִית. אָחַד אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׂמִים וּבְאֶרֶץ:

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנַיִם לֹחוֹת הַבְּרִית. אָחַד אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׂמִים וּבְאֶרֶץ:

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אֲבוֹת. שְׁנַיִם לֹחוֹת הַבְּרִית. אָחַד אֱלֹהֵינוּ שְׂבִשְׂמִים וּבְאֶרֶץ:

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ. חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁשָׁה מִי יוֹדֵעַ. שְׁשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁמוֹנֶה מִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּהָ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

תְּשַׁעָה מִי יוֹדֵעַ. תְּשַׁעָה אֲנִי יוֹדֵעַ. תְּשַׁעָה יָרְחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּהָ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

עֶשְׂרֵה מִי יוֹדֵעַ. עֶשְׂרֵה אֲנִי יוֹדֵעַ. עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא. תְּשַׁעָה יָרְחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּהָ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

אֶחָד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיָא. עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא. תְּשַׁעָה יָרְחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּהָ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטֵיָא. אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיָא. עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא. תְּשַׁעָה יָרְחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּהָ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מְדֵיָא. שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֻטֵיָא. אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיָא. עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא. תְּשַׁעָה יָרְחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּהָ. שִׁבְעָה יָמֵי שִׁבְתָּא. שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אֲמָהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לוחות הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא

דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

וְאַתָּא שׁוֹנְרָא, וְאַכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

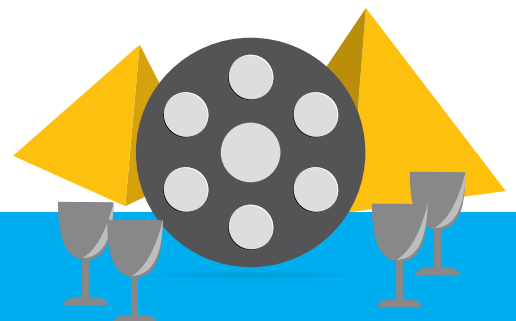
וְאַתָּא כְּלָבָא, וְנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

וְאַתָּא חוּטְרָא, וְהִפָּה לְכְלָבָא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

וְאַתָּא נוּרָא, וְשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכְלָבָא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

וְאַתָּא מֵיָא, וְכָבֵה לְנוּרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכְלָבָא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

וְאַתָּא תוֹרָא, וְשִׁתָּה לְמֵיָא, דְּכָבֵה לְנוּרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכְלָבָא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאַכְלָה לְגְדֵיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵי זוּזֵי. חַד גְּדֵיָא, חַד גְּדֵיָא:

וְאֵתָא הַשׁוֹחֵט, וְשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא,
דְּאֶכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זׁוּזִי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא:

וְאֵתָא מְלֶאךְ הַמּוֹת, וְשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבָּה לְנוֹרָא, דְּשַׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא,
דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זׁוּזִי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא:

וְאֵתָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשַׁחַט לְמְלֶאךְ הַמּוֹת, דְּשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכִבָּה לְנוֹרָא,
דְּשַׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִפָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֶכְלָה לְגַדְיָא, דְּזַבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זׁוּזִי. חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא:

